

УДК 338.242.2

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ КРУГООБІГУ ТА ФІНАНСУВАННЯ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА

І. М. Гринюк

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: ira.hryniuk@gmail.com*

Говорячи про фінансування активів в процесі господарської діяльності слід зазначити, що включені до певної групи зобов'язань чи капітал підприємства можуть виступати джерелом фінансування як необоротних, так і оборотних активів. Наприклад, придбані у звітному періоді на умовах післяоплати (за рахунок власних грошових коштів) основні засоби відобразатимуться у складі необоротних активів, в той час як фактичне джерело їх фінансування (кредиторська заборгованість) буде відобразатись в короткотермінових зобов'язаннях підприємства. Якщо підприємство веде прибуткову діяльність, прибуток буде фінансувати оборотний капітал, оскільки грошові кошти, які припадають на амортизаційні відрахування та прибуток залишаються у складі грошових коштів на рахунках у банку.

Опираючись на всезагальну форму руху засобів виробництва, згідно з якою відбувається процес їх відновлення здійснюється безперервно у формі їх кругообігу, проходячи певні стадії та змінюючи свою речову форму на кожному із них

Засновником теорії кругообігу грошового капіталу був Карл Маркс [1, с. 116]. Згідно з цією теорією первісною формою руху оборотних засобів являється грошова. Наступна форма якої набувають оборотні засоби в процесі виробництва – товарна. В процесі виробництва, за участі засобів виробництва та робочої сили, товар набуває більшої вартості. В результаті чого, на останній стадії обороту, товар перетворюється у грошові кошти. К. Маркс відобразив дану залежність наступним чином:

$$G - T \begin{cases} PC \\ \dots V \dots - T^{\square} - G^{\square} \\ ZB \end{cases} \quad (1)$$

де, G – грошові кошти; T – товар; PC – робоча сила; ZB – засоби виробництва; V – виробництво; T^{\square} - збільшені на додану вартість товари; G^{\square} - збільшені на додану вартість грошові кошти.

В свою чергу Ленська С.А. [2] наголошує на первинності виробничої, а не грошової форми.

Аналізуючи процес фінансування оборотного капіталу, процес його кругообігу, за аналогічним принципом, можна зобразити наступним чином:

$$C/\epsilon \begin{pmatrix} CM \\ TE \\ BU \\ ЗП \\ ЗзВ \\ IB \\ ПзВ \end{pmatrix} + P = Д = ДЗ \rightarrow GK \begin{pmatrix} CM \\ TE \\ BU \\ ЗП \\ ЗзВ \\ IB \\ ПзВ \\ Пр \end{pmatrix} \rightarrow C/\epsilon' \begin{pmatrix} CM' \\ TE' \\ BU' \\ ЗП' \\ ЗзВ' \\ IB' \\ ПзВ' \end{pmatrix} + P' \quad (2)$$

де, C/ϵ – собівартість виготовленої продукції; CM - сировина і матеріали; TE - технологічна енергія; BU - витрати на утримання і експлуатацію устаткування; $ЗП$ - заробітна плата та відрахування на соціальні заходи виробничих робітників; $ЗзВ$ - загальновиробничі витрати; IB - інші витрати; $ПзВ$ - позавиробничі витрати; P – рентабельність; $Д$ – дохід; $ДЗ$ – дебіторська заборгованість; $Пр$ – прибуток; GK – грошові кошти; ' – позначення складової в наступному виробничому циклі.

В процесі ведення господарської діяльності усі понесені витрати (C/ϵ) будуть погашатися грошовими коштами (GK), отриманими від погашення дебіторської заборгованості ($ДЗ$) за реалізовану продукцію підприємства ($Д$). Цими грошовими коштами буде погашено заборгованість за статтями калькуляції наступної партії продукції: зобов'язання за придбані сировину та матеріали, авансові платежі за енергоносії, сплата заробітної плати та податків, пов'язаних із нею, а також інші витрати, пов'язані із виробництвом ($ЗзВ$; IB ; $ПзВ$).

Натомість, величина амортизаційних відрахувань (BU), які включені в собівартість (C/ϵ), повернувшись грошовими коштами (GK) не матимуть конкретного призначення при перетворенні та залишаться на поточному рахунку в банку. Аналогічно залишиться на поточному рахунку в банку і величина прибутку ($Пр$).

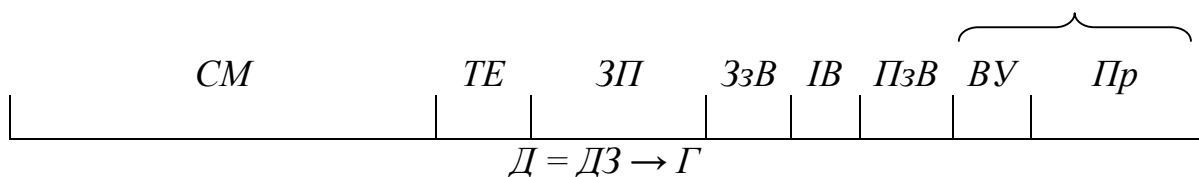

Рис. 2 – Структура виручки від реалізації готової продукції
Джерело: сформовано автором

Таким чином, оборотний капітал фінансуватиметься не лише за рахунок короткотермінових джерел, а й за рахунок частини власного капіталу, тобто накопичених чистого прибутку та накопиченої амортизації.

Список використаних джерел:

1. Маркс К. Капитал. Критика политической экономии. / под.ред. Ф. Энгельса. – М: Политиздат, 1984. – Т. 2, кн.. 2: Процесс обращения капитала. - 650 с.

2. Ленская С.А. Производственные фонды как экономическая категория / С.А. Ленская. - М.: Экономика, 1982. — 128 с.

УДК 330.322

**ІНВЕСТИЦІЙНА СТРАТЕГІЯ БУДІВНИЦТВА ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ
ДОЖИМНИХ КОМПРЕСОРНИХ СТАНЦІЙ ПАТ**

«УКРГАЗВИДОБУВАННЯ»

Ю. П. Колбушкін

НАК «Нафтогаз України»

e-mail: kolbushkin@naftogaz.com

Н. М. Андріішин

ПАТ «Укргазвидобування»

e-mail: nazar.andriishin@ugv.com.ua

Дожимні компресорні станції (далі – ДКС) призначені для компримування та подачі видобутого газу в магістральні газопроводи. Надійність і довговічність компресорних станцій повинна поєднуватися з їх економічністю, екологічністю і безпекою їх експлуатації.

В процесі розробки газових та газоконденсатних родовищ відбувається зниження пластового тиску, що в свою чергу призводить до падіння тиску у всій системі, та в процесі експлуатації настає момент, коли тиск газу на виході установок комплексної підготовки газу (далі – УКПГ) стає недостатнім для подачі природного газу в магістральні газопроводи та споживачам з заданою витратою, і починається період компресорної експлуатації родовища. На даний час в умовах падаючого видобутку газу на більшості газових та газоконденсатних родовищах ПАТ «Укргазвидобування», що знаходяться на завершальній стадії розробки, необхідне поступове зниження вхідних тисків на існуючих ДКС що можливо реалізувати за рахунок вводу в експлуатацію нових газоперекачувальних агрегатів (далі – ГПА) – для забезпечення подачі газу в магістральні газопроводи та модернізації існуючого морально та фізично застарілого газоперекачувального обладнання для забезпечення стабілізації і збільшення видобутку газу. У більшості випадків наявних потужностей встановленого обладнання на ДКС для цього вже не вистачає, і тому необхідно введення додаткових потужностей для підтримання працездатності й підвищення надійності роботи наявних ДКС.

Будівництво нових та розширення існуючих ДКС необхідна для забезпечення стабілізації видобутку газу в умовах падіння пластових тисків та забезпечення резерву компресорних установок. Стабілізація, збільшення видобутку природного газу та забезпечення резерву на існуючих ДКС має стратегічне значення для виконання плану з видобутку природного газу ПАТ «Укргазвидобування».